GAZETA LWOWSKA.

We Srodę Nro. 130. 14. Sierpnia 1816.

Wiadomości kraiowe.

Z Wiednia d. 1. Sierpnia. — N. Pan raczył Porucznika Marszałka polnego Antoniego Mayera de Heldenfeld Kawalera orderu Maryi Teressy, Dowodcę twierdzy Mantui z względu na celuiące wielorakie zasługi szczególniey w jeneralnym sztabie Kwatermistrzowskim i w stanowiących wypadkach woiennych położone, wynieść na godność Barona C. K. Państw Austryackich wraz z potomstwem płci obiey.

Jey Cesarzowiczowska Mość Arcy-Xiężna Henryka małżonka Jego Cesarzowicowski Mci Arcyxięcia Karola powiła szczęśliwie dnia wczorayszego Xiężniczkę. N. położnica i nowo-narodzona Arcyxiężniczka, zostaią w tak dobrem zdrowiu iak tylko okoliczności pozwalaią.

Jego Królewicowski Mość Arcyxiążę Ferdynand mianowany od N. Pana Naczelnym Jenerałem Królestwa Węgierskiego, przybył d. 24. Lipca do Budy (Ofen), w towarzystwie Adjutanta swoiego Pułkownika Hr. Desfours i Podpułkownika Hr. Wratisława gdzie z wszelką uroczystością przyzwoitą swoiey godności powitanym został.

W naywyższym Patencie z d. 1. Czerwca r. b. wydanym względem utworzenia C. K. uprzywileiowanego Austryackiego Banku Narodowego, iego przeznaczeń i czynności, raczył N. Pan rozporządzić, aby wtenczas, gdy złożone akcye dosięgnę liczby Tysiąca, każdy Akcyonaryusz od tymczasowo ustanowioney Dyrekcyi Bankalney odebrał drukowany wypis wszystkich właścicielów akcyi wraz z ilością akcyi przez każdego podniesionych, a to w tem celu aby ustanowiwszy wydział złożony z 50 członków, wybranych z ich grona większością głosow w głosowaniu pisemnem, połączony z ustanowioną tymczasowie Dyrekcyą bankową, i Kommissarzami, przez J. C. K. Mość mianować się maiącymi, wybrali wspólnie z temi, z pośród grona swoiego, 12tu mężów, którzy za pośrednictwem C. K. Nadwornych Kommissarzy, ułożyć maią dokładną Ustawę bankową, i takową do Naywyższego potwierdzenia J. C. K. Mości podać.

Dla tem łatwieyszego dopełnienia powyższego naywyższego rozkazu, wyznaczyła tymczasowa Dyrekcya bankowa obwieszczeniem swoim z d. 26. Czerwca 1816 za przychyleniem się Administracyi kraiowey termin do końca Lipca, po którego upłynieniu, ieżeli liczba 1000ca akcyi podniesionych dosięgnioną, lub przewyższoną zostanie, naywyższy rozkaz natychmiast do skutku przypywiedziony będzie.

Ponieważ więc liczba akcyi włącznię do 31. Czerwca podniesionych iuż 1909 wynosi, zatem dopełnia tymczasowa Dyrekcya Bankowa swoiey powinności, przystępuiąc do następuiących urządzeń zmierzaiących przyspieszenie wyboru tego wydziału: (tu następuią urządzenia).

W Wiedniu d. 1. Sierpnia 1816.

(Podpisano). Adam Hrabia Nemes
tymczasowy Gubernator Banku
Jan Henryk Kawaler de Geymüller
tymczasowy Dyrektor Banku.
Chrystyan Jerzy Hornbostel
tymczasowy Dyrektor Banku.

Wiadomości zagraniczne.

Prusy.

Gazeta powszechna zawiera następuiące doniesienie z Berlina pod d. 9. Lipca: Korzystne warunki które Rząd Portugalski przez tuteyszego Posła swoiego ofiarował chcącym osiąść w Brazylii, skłoniły kilka rodzin do tey dalekiey podróży, w nadziei, że w tamtey części świata przez krótki przeciąg czasu zgromadzą wielkie skarby, a potem będą mogły zawsze do Oyczyzny swoiey powrócić. Jakoż w rzeczy samey poczyniono iuż z niektóremi rodzinami układy do tego przeniesienia. Lecz skoro gruchnęła wiadomość z Londynu, że murzyni niewolnicy zbuntowali się także i w niektórych Prowincyach Brazylii gdzie popalili plantacye, i wielu Europeyskich żołnierzy (a podobno także i właścicieli plantacyi) zamordowali; zmienił się bardzo duch naszych

)(

Brazyliyczyków Pruskich; i iak słychać z pewnością przekładaią oni iuż teraz pewne, chociaż i szczupłe utrzymanie się (przy którym przecież, życie przynaymniey nie iest w niebezpieczeństwie) nad Brazylskie dyamenty i perły.

Niemcy.

Dokończenie układu związku między kilkunastoma dawnieyszymi Xiążętami i Hrabiami Rzeszy Niemieckich zawartego w Sztuttgardzie d. 12. Grudnia 1815.

11.) Do zamiarów związku, tworzą Wysokie Strony umawiaiące się kassę związkową. 12.) Ziednoczone wysokie Domy rozporządzaią w zgromadzeniu związku Niemieckiego wspólną reprezentacyą do odzyskania i tymczasowego trwania praw swoich. Reprezentanci wybrani przez nich w tym celu, maią przy teraźnieyszey szczególnieyszey ważności i nagłości rzeczy, iak można nayprędzey a przynaymniey ieszcze przed otworzeniem zgromadzenia związku znaydować się w Frankfurcie. 13.) Reprezentacya ta składać się będzie z iednego lub dwóch równego urodzenia i do działania sposobnych członków związku, któremu, lub którym dodana będzie za Sekretarza, osoba posiadaiąca ięzyk Francuzki i wiadomości dyplomatyczne. 14.) Obok tey Reprezentacyi ustanowiony będzie w Frankfurcie Wydział składaiący się 1) z wszystkich na dniu zgromadzenia związku obecnych członków Związku. 2) z owych Radców i ajentów, którzy od iednego lub kilku Stanów Rzeszy tamże posłanymi będą. Każdy z tych członków Wydziału ma prawo głosowania na zgromadzeniu. 15.) Wydział maiący bydź przy zgromadzeniu związku, stanowi z Pełnomocnymi ogół Reprezentacyi związku, gdyż Pełnomocni będą oraz głosuiącymi członkami Wydziału, nie maią względem niego żadney taiemnicy, z nim o potrzebnych instrukcyach negocyacyi codziennie umawiać się maią i podług większości głosów Wydziału uchwały stanowić. 16.) Wydział obowiązany iest rządzić się według osnowy owych instrukcyi, które mieć będą Pełnomocni stosownie do §.9. 17.) Nie wolno iest przeto Wydziałowi wchodzić przez Pełnomocnych w iakowe układy, któreby daney onymże instrukcyi nie odpowiadały. 18.) Pełnomocni wysokich Stron umawiaiących się, na zgromadzeniu związkowem czynić będą rapporty do Dyrektoryum związku, wszakże z wiedzą Wydziału w Frankfurcie: odbierane rapporty, przesyłać będzie Dyrektoryum swoim Adjunktóm z własnemi uwagami, poczem Dyrektoryum wraz z Adjunktami, przyłączaiąc zdania swoie odeśle naykrótszą drogą członkom związku. Zaraz po podpisaniu nineyszego układu ułoży Dyrektoryum wzór iakimby sposobem według geograficznego położenia Państw wysokich Stron umawiaiących się, przesyłanie aktów iak nayspieszniey uskutecznionem bydź mogło. 19.) Skoro związek zawartym zostanie, wezwie do towarzystwa swoiego wszystkie Stany Rzeszy w podobnem położeniu znayduiące się; Dyrektoryum i Adjunkci przyimuią na siebie zatem też same obowiązki względem każdego nowo przystępuiącego wysokiego Stanu Rzeszy, które przyięli względem Stron naypierwey umawiaiących się; iakoż także tem samem Strony do tego Związku później przystępuiące weydą w też same obowiązki, które Strony teraz umawiaiące się ninieyszym układem przyięły. Zatwierdzenie ninieyszego układu, nastąpić ma tu w Sztuttgardzie a to ze strony Stanów Rzeszy mieszkaiących w Krolewstwie Wirtemberskim, w przeciągu dni 10, ze strony zaś reszty wysokich Stanów Interessowanych tak spiesznie, iak tylko bydź może, podług załączonego formularza dokumentu przystąpienia Związkowego. W dowód tego poślubiły Wysokie umawiaiące się strony, ninieyszy rzetelny dokument związku, zrzekaiąc się wszelkiego sprzeciwienia się iemu pod Xiążęcym i Hrabiowskim honorem, wiernością i wiarą, iako Ich prawdziwą i nie odmienną wolę, dotrzymać; i dotrzymać kazać; i dla tego dokument ninieyszy własnoręcznemi podpisami uzupełnili niemniey Xiążęcemi i Hrabiowskiemi pieczęciami swoiemi zatwierdzić rozkazali. Dan w Sztuttgardzie dnia 12. Grudnia 1815. — (L. S.) Maxymilian Wunibald Xiąże Waldburg w Zell - Trauchburg. — (L. S.) Ludwig Xiąże Oettingen-Wallenstein. — (L. S.) Józef Xiąże Waldburg w Wolfegg-Waldsee. — (L. S.) Karol Hrabia Pückler - Limburg. — (L. S.) Jerzy Hrabia Waldeck i Pyrmont, tudzież Hrabia w Limburg. — (L. S.) Franciszek Hrabia Koenigsegg - Aulendorf. — (L. S.) Ryszard Hrabia Schasberg-Tannheim. — (L. S.) Wilhelm Hrabia Quadt - Isny."

Żydowstwo w Frankfurcie wpadło znowu w spór z Magistratem tamecznym. Przed kilko dniami wyszedł iak wiadomo, proiekt uchwały dodatkowey do dawney konstytucyi Frankfurtskiey, poddany przez Kommissyę Trzynastu mężów, którego atoli podanie w dowód nieiedności zdań i stron, tylko siedmioma głosami przeciwko sześciu, a zatem tyl-

ko większością iednego głosu uchwalone było. Dnia 17go miano więc głosować na przyięcie lub odrzucenie tego proiektu. Ponieważ zaś żydowstwo znalazło w artykule 7 tey uchwały nowe nadwerężenie praw swoich i roszczeń, nad to; uczuło i w tem urażę i pokrzywdzenie swoie, że chociaż do mieszczan należy, iednakowoż do tego głosowania wezwanem nie było; przeto protestuiąc iak nayureczyściey podanym przez siebie memoryałem tak przeciw temu upośledzeniu, że ie przy głosowaniu pominiono, iako też przeciw owemu artykułowi 7mu iako iednostronemu postanowieniu, sprzeciwiaiącemu się ustawom Kongressu Wiedeńskiego, iak naydobitniey przy prawach i roszczeniach swoich obstawało. Pomieniony artykuł 7my iest następuiący osnowy: „Gdy w względzie mieszkańców tuteyszych wyznania żydowskiego, nie podpada żadney wątpliwości, że każde Państwo Chrześciańskie nie tylko ma prawo, ale nadto i obowiązek, prawa obywatelskie żydowskich mieszkańców według własney mieyscowości tak urządzać, ażeby stan wyżywienia i zarobkowy obywateli chrześciańskich, iako części nayistotnieyszéy Państwa Chrześciańskiego był przy tém zabespieczony; przeto kazać ma Senat przez Kommissyę złożoną z członków grona swoiego, i z członków trwałego wydziału mieyskiego, ułożyć niezwłocznie regulamin praw cywilnych dla mieszkańców tuteyszych wyznania żydowskiego odpowiadaiący duchowi czasu i słuszności, i takowy ciału prawodawczemu na naypierwszym zgromadzeniu iego, do roztrząśnienia i uchwały podać." Protestacya żydowska zbiia ten artykuł z przyzwoitością wszakże dobitnie, i z odwołaniem się na Kongressową uchwałę, tudzież na urzędowe oświadczenie Xiążąt **Metternicha** i **Hardenberga**, uznaiąc artykuł ów umieszczony samowładnie i bez względu na zasady, według których miasto **Frankfurt** roku zeszłego udzielność swoią odzyskało, iak świadczy następuiąca **uchwała udzielności** wolnego miasta **Frankfurtu** udzielona d. 9. Czerwca 1815. Deputowanemu tegoż miasta Syndykowi **Danzowi**, a to w Imieniu N. Cesarza Austryackiego i N. Sprzymierzonych Jego:

„Jego C. K. Apost. Mć. wraz z N. Sprzymierzeńcami swoiemi potwierdził na nowo udzialność i wolność miasta **Frankfurtu**, którego to potwierdzenia uchwałę udzielam JP. Pełnomocnikowi miasta w załączonym tu wyciągu z Protokołu konferencyi:"

„Ta wielka troskliwość Wysokich Mocarstw o dobro miasta **Frankfurtu**, którą dowiedły, nadaie onym prawo, wymagania od Senatu i obywateli miasta tego, aby ich postępowanie, zgodne było tak z przyszłemi stosunkami ich z nowym związkiem Niemieckim, iako też z obecnemi okolicznościami. Zalecaiąc Senatowi i mieszczanom naydoskonalszą iedność i bezstronność przy układaniu Konstytucyi, żądaią po nich oraz, aby się starali iak naymocniey, **utrzymać wszelkie prawa dobrze nabyte, każdey klassy mieszkańców; aby się wszelkich środków w stecz działaiących chronili.**"

„Byłe dotychczas Gubernatorstwo jeneralne, iest zniesione, i otrzymało rozkaz, złożyć zupełnie urzędowanie swoie z dniem 20. t. m."

W Wiedniu dnia 9. Czerwca 1815.

(Podpisano) Xiąże **Metternich.**"

Tegoż samego dnia roku zeszłego wyszła poniższa **odpowiedź**, na prożbę podaną do Wysokiego Kongressu imieniem gminy izraelskiey **Frankfurtskiéy** d. 10. Października 1814.

„Na prożbę izraelickich Deputowanych miasta **Frankfurtu nad Menem** podaną do Wysokiego Kongressu d. 10. Października 1814 o potwierdzenie układu z d. 28. Grudnia 1811 zawartego z dawnieyszym W. Xięciem **Frankfurtskim**, względem praw obywatelskich, wyznawców religii żydowskiey, odpowiada się; że w uchwale udzielności wolnego miasta z dnia 9go b. m., zalecono **Magistratowi aby wszelkie prawa dobrze nabyte, każdey klassy mieszkańców, stale utrzymywane były i aby się wszelkich kroków wstecz działaiących chroniono,**"

„W tem rozporządzeniu znaydzie i **żydowska gmina Frankfurtu nad Menem** swoie zaspokoienie, gdyż tem rozporządzeniem zabespieczone są zupełnie prawa, o któreby ona mocną była upomnieć się w skutku dawnieyszego układu."

Włochy.

Gazety zagraniczne, czynią wzmiankę o wydaniu nowéy Kięgi ustaw śledztwa, w któréy, dotychczasowe formy sądownicze, zastosowane bydź maią do ducha czasu. — Gazeta **Rzymska** uznaie tę wiadomość zupełnie bezzasadną.

Liczba ubogich, żebraków i innych, zawartych w Edykcie niedawno wydanym, i żebranie w **Rzymie** zakazuiącym, (*donieśliśmy o nim w Nrze 125 Gazety naszey*) którzy do Państwa Kościelnego nienależą, wynosi według

Gazet Francuzkich 5750, a liczba ich w kraiu Papiezkim 47,048.

Szwaycarya.

Na posiedzeniu d. 12. Lipca słuchała Rada zgromadzona dokończenia rapportu dokładnego przeszłoroczney wyprawy woienney, sporządzonego imieniem Jenerała Bachmana, a wystawiącego tak dzieie tey wyprawy, iako też rozmaite stosunki jeneralnego dowodztwa, i powszechne uwagi, iako skutki onychże. Rada przy rozstrząsaniu tego rapportu chwaliła wiele, i nie iedno ganiła. Poseł Bünderski uważał, że w rapporcie, nie znayduie się wyiaśnienie, względem wkroczenia do Francyi w brew rozkazom Seymu; Poseł Bazelski napomniał, opoźnioną obronę, i przyięcie Bazelu do planu obrony. Poseł zaś Waadtski co do punktow obwiniaiących iego Kanton zamówił sobie przeyrzenie Protokołu. Te i niektóre inne Poselstwa wzięły rapport ad referendum. Inni chcieli odesłać go do ścisłego roztrząśnienia szczególney Deputacyi. Większość uchwaliła atoli aby rapport i Korrespondencya Jenerała złożone były w archiwum Seymowem, niemniey aby wyrażono wdzięczność Naczelnemu Dowodzcy, i na znak tego, aby mu ofiarowane szpadę honorową.

Potem odczytano dokładny rapport Jenerała Kwatermistrza Finalera o poźnieyszém iego dowodztwie, trwaiącem od czasu zezwoloney dymissyi Jenerała Bachmana, aż do skończonego woysk rozpuszczenia.

Rada roztrząsaiąca wyrzekła iednomyślny oklask, i podobnież iednomyślnie uchwaliła wyrażenie wdzięczności Seymu i podarunek szpady honorowey dla tegoż Jenerała.

Na posiedzeniu d. 15. Lipca naradzano się nad stosunkami handlowemi Szwaycaryi. Z roźnych stron dały się słyszeć rozmaite skargi o zatamowanie i uciski których teraz doznaie przemysł handlowy w Szwaycaryi. Niektórzy Posłowie narzekali głośno na to, że kapitulacye woyskowe z Francyą pozawierano, nie położywszy tamy owemu Systematowi nieprzyiacielskiemu. Dla poprzedniczego naradzenia się względem tego, coby teraz przedsięwziąć wypadało, mianowano Deputacyę złożoną z PP. Wielanda, Heera, Zellwegera, Scherera, i Pierra.

Zjednoczone Niderlandy.

Stany Prowincyi Brabanckiey zagaiły w Bruxelii d. 8. Lipca około południa posiedzenie swoie pod prezydencyą Gubernatora w byłey sali ratuszney, gdzie niegdyś Stany Brabantu zasiadywały. Przy instalacyi teraźnieyszych Członków, było ich 64. Kilkunastu nieobecnych na zgromadzeniu, nadesłało swoie przystąpienie z powodami, dlaczego się osobiście nie stawili. Obrzęd ten odbył się z uroczystością i wśród bicia wszystkich dzwonów.

Francya.

Monitor pod d. 19. Lipca zawiera rozporządzenie Królewskie z d. 17. Lipca, według którego wymazane bydź maią w Kięgach ustaw Francuzkich wszelkie owe nazwiska, wyrazy i formuły, które przypominaią rozmaite Rządy rewolucyyne z na to miast inne wpisane stosowne do Rządu zaprowadzonego przez ustawę Konstytucyyną. Z temiż samemi odmianami maią wyyść niezwłocznie pod przewodnictwem Kanclerza, wszystkie nowe Kięgi ustaw, przy których wszelako pozostać maią także artykuły poźnieyszemi ustawami zniesione lub odmienione, z przypiskiem tylko, lub z wzmianką na brzegu ustawy, w czém te odmiany (*modyfikacye*) nastąpiły. Też same ustawy przydrukowane bydź maią na końcu każdey Kięgi ustaw.

Inne rozporządzenie Królewskie znosi dotychczesne wyiątki które dozwolone były niektórych klas osobom względem opłaty za pozwolenie noszenia broni i pociągu pod tę opłatę na przyszłość wszystkich mieszkańców Kraiu w równey mierze z innymi.

Don Romuald Moissonier Jeneralny Wikary Kartuzyanów rodem z Lugdunu przeieżdżał d. 2. Lipca z Szwaycaryi przez Chambery do Wielkiey Kartuzyi ażeby dom ten ze wszystkiemi przynależytościami, wyiąwszy lasy, Kartuzyanom powrócony, imieniem zakonu swego obiąć w posiadanie. Szanowny ten Kapłan starzec 74letni niesionym był w lektyce, za nim szły dwa wozy pakowne, i miał przy sobie dwóch braci laików i niektórych rzemieślników

---

Według wiadomości z Lugdunu d. 15. Lipca rozpoczęto dnia tegoż samego przed sądem prewotalnym sprawę przeciw Jenerałowi Mouton-Duvernetowi. Jeszcze o 7mey godzinie wieczorem nie skończono posiedzenia. Osadzono iazdą i piechotą wszystkie wchody do domu sądowego, i tylko za wpustnemi kartkami szczegolnie na to wydawanemi można było obecnym bydź przy posiedzeniu. Dotąd zeszło tylko na odczytaniu aktów, P. Mar-

nas ieden z naycelnieyszych Adwokatów w Lugdunie, znany chwalebnie ze zdań swoich politycznych, wyznaczony iest na obronę oskarzonego, i wydał podpisane przez niego i przez P. Posseta: Przedstawienie sprawy, Jenerała Porucznika Barona Mouton-Duvernet. (*Exposé pour le Lieutenant general Baron Mouton-Duvernet*)

Dziennik Rhonski (*Journale de Rhone*) zawiera pod d. 18. Lipca następuiący artykuł względem sprawy Jenerała Mouton-Duvernet wytoczoney przed Sąd woienny 19tey dywizyi woyskowey (nie zaś przed Sąd prewotalny, iak donosiły mylnie Gazety Paryzkie.)

Posiedzenie Sądu woiennego, rozpoczęło się dnia wczorayszego o godzinie 10tey; Wprowadzono Jenerała Mouton-Duvernet, z dodanemi mu Adwokatami P. P. Marnas i Posset. Przystąpiono do słuchania świadków przeciwko niemu, i do odczytania odezw, których napisanie przyznawano oskarzonemu. Postrzegano w twarzy Jenerała, przy czytaniu wyrazów, biiących przeciwko sprawie Królewskiey, oznaki niechęci potwierdzenia tego, i odrzucał ón z wielką stałością i przytomnością umysłu wszystkie obwinienia, które przeciwko niemu przywodzono. P. P. Marnas i Posset zabierali głos w swoiem mieyscu i czasie, dla zbiiania zeznań, świadczących przeciwko niemu, i osłabienia mocy Aktów obwiniaiących go. Przed przystąpieniem do rozsądzania tey sprawy, miał oskarzony mowę wybornie napisaną, napełnioną nayszlachetnieyszemi uczuciami, które wiernego poddanego równie iak i woyownika Francuzkiego ożywiać powinny. Z początku mówił głosem mocnym i stałym, który iednakże coraz powoli się zmieniał: Przy słowach „Dawny iestem woiownik, i walczyłem z wami często na polu sławy," — ciężkie westchnienia odięły mu mowę, i rzęsiste łzy puściły mu się z oczu. Widok ten, poruszył Trybunał i przeiął wszystkich słuchaczów. Po skończeniu tey mowy, weszła siostra oskarzonego, prosząc przez P. Marnassa aby iey wolno było mówić z bratem swoim przez godzinę w więzieniu. Prezes zezwolił na iey prośbę w naydobrotliwszym sposobie, i okazał nieukontentowanie, że nie uprzedzono o tem oskarzonego, iż mu w tey mierze dano ieszcze dnia wczorayszego pozwolenie. Zawieszono posiedzenie o godzinie 3ciey, i odroczono ie, do dnia następuiącego na godzinę 9tą. Zdaie się, że rozprawa dopiero d. 20go zakończoną zostanie, gdzie dopiero potem zabierze głos Referent tey sprawy.

Gdy Król szedł w Niedzielę, to iest dnia 21. Lipca na mszę przez Salę Marszałkowską, żona Jenerała Mouton-Duvernet, wraz z Córką swoią, rzuciła się do nóg Królowi, i błagała łaski dla męża. Monarcha odpowiedział iey; że dzieli z nią naymocniey iey boleści, lecz że nie iest mocen oprzeć się sprawiedliwości prawa.

Według późnieyszych wiadomości z Lugdunu, Jenerał Mouton-Duvernet skazany został na śmierć, wyrokiem Sądu woiennego 19tey dywizyi woyskowey z d. 18. Lipca.

Z Bruxelli d. 20. Lipca. Gdy Rząd Francuzki rozpuścił tak zwane woysko za Ligierą dano wielkiey części żołnierzy do domu urlop na czas niewyznaczony. Byli to po naywiększey części młodzy ludzie, których w ostatnich dwóch latach Rządu Bonapartego podciągnięto do konskrypcyy. Według uchwały Ministra woyny i Królewskiego rozporządzenia, wezwano tychże żołnierzy znowu w Pikardyi, Artezyi i Flandryi Francuzkiey aby się stawili w Lille Arras, Amiens, dla dowiedzenia się, do których Legionów wzięci bydź maią. Zagrożone dla opieszałych kary są bardzo ostre. Czas iuż, mowią Prefekci w Instrukcyach swoich, aby przywrócić Francyi znowu powagę, Państwu temu należną, a nayzdolnieyszym do tego celu środkiem iest, pomnożenie woyska.

Dnia 20go Lipca wyszło rozporządzenie Królewskie względem Gwardyi narodowych. Wszyscy Francuzi 20 do 60 lat maiący opłacaiący w prost podatki, lub ich synowie, obowiązani są służyć w Gwardyi narodowey w mieyscu zamieszkania swoiego, z pewnemi wyiątkami. Starsi nad lat 50 nie mogą pociągani bydź do służby gdzie indziey, iak tylko w mieyscu gdzie zamieszkali. — Wszyscy Officerowie Gwardyi narodowych Królewstwa, mianowanymi będą od Króla. Czas służby ich, ma trwać przez 5 lat. Przy Gwardyi narodowey nikt nie może mieć rangi bez pełnienia służby.

Według rozporządzenia Sztabu jeneralnego Gwardyi narodowey Paryzkiey ćwiczyć się ma każdey Niedzieli w służbie woienney i w naypotrzebnieyszych obrotach z każdey legii ieden batalion, a to od godziny 6tey do godziny 8mey z rana.

Listy z Lille donoszą że Jenerał Jumilhac Dowodca 16tey Dywizyi woyskowey otrzymał rozkaz podwoienia straży rzeczoney warowni i cytadelli. Osada woyskowa w Lille iest iuż tak liczna, iak tylko warunki traktatu Paryzkiego dozwalaią, to iest ma 3000

)(3

woyska liniowego. Gwardya narodowa, któréy uległość dla Rządu teraźnieyszego iuż nie iest wątpliwą, liczy 12 do 13,000 ludzi wyćwiczonych w sztuce woienney. Wielu młodszych ludzi dobrego urodzenia utworzyło korpus iazdy gwardyi narodowey, a rozmaite kompanie Artyleryi teyże samey Gwardyi, idą w zawody z dawnymi Artylerzystami. Z drugiey strony czynią się przygotowania nieprzerwane do powiększenia woyska w całey Francyi. Powołano w tey okolicy różnych Officerów z woyska dawnego, i umieszczono ich w czynney służbie — Legiiony Departementowe będą miały trzecie Bataliony, skoro tylko Bataliony drugie uzupełnione zostaną. Każdy Departement otrzymał na nowo rozkaz wystawić ieden oddział do Gwardyi Królewskiey, a Legiony zagraniczne zostaią podwoionemi.

W Bułonii zaszła dnia 14. Lipca krwawa walka na teatrze. Za kulisami znaydowało się kilku piianych Angielskich Officerów. Jeden z nich, Porucznik od dragonii, posunąwszy śmiałość do ostatniego stopnia, zerwał aktorce chustkę z szyi; ztąd powstał hałas i szkslowanie a daley bitwa, która widowisko przerwała. Przyprowadzona straż nie mogła rozjątrzonych umysłów pohamować. Anglicy zdarli szlify z Officera dowodzącego strażą. Żołnierze uiąwszy się za Officerem, zadali Angielskiemu Porucznikowi (prawie nayniewinnieyszemu) trzy niebezpieczne rany bagnetami; piiani Officerowie Angielscy byli na urlopie. Jenerał Vivian przedsieweźmie śledztwo tego wypadku.

Wielka Brytaniia.

Wyprawa przeciw Algierowi wzmocniona została statkami Hebrus, Granicus, Heron, i Mutine. Impregnable i Superb są iuż zupełnie wygotowanemi. Queen Charlotte o 110 działach (okręt Admiralski Lorda Exmoutha) i Minden, popłynęły d. 12. Lipca do zatoki w Portsmouth; Prometheusz popłynął tegoż samego dnia z depeszami dla Admirała Sir C. Penrose do Malty. Słychać było także i w Londynie że flotta Hollenderska działać będzie wspólnie z Lordem Exmouthem przeciw Algierczykom.

W Londynie bawi teraz Agent Krzysztofa Króla Murzynów w S. Domingo czyli Hayty, w celu wezwania Europeyczyków posiadaiących nauki i wiadomości, do nowo założonych uczelnic murzyńskich. Kilka uczonych przyięło propozycyę, i zawarło ugody pod warunkami przyzwoitemi. Nauki dawane bydź maią w ięzyku francuzkim i angielskim. Rozszerzenie ięzyka angielskiego należy do głównych zamiarów Krzysztofa.

Szwecya i Norwegiia.

Krolewicz Następca tronu Szwedzki wyiechawszy d. 23. Czerwca z Stockholmu w towarzystwie Xięcia Südermannlanda, przybył d. 29. z. m. do Christianii. Nazaiutrz była u Królewica Następcy liczna Deputacya Seymowa, na czele którey, znaydował się Biskup Jocrensen. Biskup ten miał mówę do Królewica, którą go powitał, Królewicz odpowiedział na nią bardzo uprzeymie.

Dnia 6. Lipca zakończył się Seym, oświadczywszy że czynności swoie pokończył. Królewic rozwalniaiąc Seym zapewniał w mówie swoiey, że przy trwałości pokoiu ze wszystkiemi Mocarstwami, wzmacniaią się codziennie przyiacielskie stosunki łączące Szwecyę z nayprzyległeyszemi Państwami Rossyą, Prusami i Angliią, i że roszczenia Danii do uzbroionych okrętów, zaspokoione są summą pieniężną, która wypłacona będzie do końca r. 1817. Na ostatek rzekł: „Natura, odmawiaiąc dzieciom północy owych korzyści, których dozwoliła mieszkańcom łagodnieyszego kraiu Swiata, udzieliła im za to naydroższych darów: Moc ducha i miłość wolności. Kazała ona w sercach dzieci północnych odzywać się owemu wewnętrznemu głosowi, który tysiąckrotnie powtarzaią groby i pamiątki ich oyców, wołaiąc do nich: „Bądźcie ubodzy, lecz niepodległi, szanowani i poważani!" „Oby ten głos zawsze był dla was świętym; — wtenczas to wolność będzie mieć zawsze dziedziców swoich na Północy, w tenczas spokoy wewnętrzny i szacunek obcych, zostanie zawsze w spuściznie potomkom Waszym w naypoźnieysze czasy, gdy ia iuż dawno istnieć przestanę"

Seym przybrał był ku końcowi posiedzeń swoich, ton bardzo odważny przeciw Rządowi, tak n. p. powoływał Ministrów przed szranki swoie w sporze iednego urzędnika, protestował także przeciwko ustanowieniu pewnego Pułkownika Holsta Kommendantem Friedrichsteinu, ponieważ tenże w roku 1814 przyiął służbę Szwedzką i walczył przeciw swoiey Oyczyznie, a przez to utracił zaufanie Narodu (chociaż Norwegiia teraz połączona iest ze Szwecyą). Według wiadomości poźnieyszych, odwołać miał iednakże Seym, obiedwie te uchwały.
